

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس، بخشی از شبکه توزیع را عامل گرانی‌های افسارگسیخته می‌داند؛

کالاهای اساسی در سیطره توزیع‌کنندگان نظارت‌گریز و رانتی

رامتین مونیق

در دی‌ماه سال گذشته، به دلیل اجرashدن سیاست همسان‌سازی نرخ ارز رسمی، قیمت کالاها روزهانه افزایش می‌یافت و وضعیت گرانی به حدی رسید که برخی گزارش‌ها حاکی از خرید قسطی اقلام خوراکی، نظیر ماست و غیره، توسط مردم بود.

گرانی کالاهای اساسی بعد از دی‌ماه نیز متوقف نشد و ادامه یافت. پس از آن در روزهای ابتدایی جنگ، به دلیل افزایش تقاضا، قیمت‌ها از سطح قبلی نیز فراتر رفت. در طول جنگ، ثبات نسبی بر بازار کالاهای اساسی حاکم شد اما پس از آتش‌بس و به خصوص در هفته‌های اخیر، قیمت اقلام اعم از خوراکی و مصرفی، با شتاب فزاینده‌ای صعودی شد و در اصل این قدرت خرید مردم است که روزهانه تحجیف و تحجیرتر می‌شود. در این میان کارشناسان به دلایل مختلفی اشاره می‌کنند؛ برخی از اقتصاددانان اعتقاد دارند که اثر شوک ارزی دی‌ماه هنوز از بازار تخلیه نشده است و به همین دلیل تورم همچنان به تاخت‌و‌تاز ادامه می‌دهد اما برخی کارشناسان و به خصوص مقامات دولتی، تأکید دارند که گرانی کالاهای اساسی ناشی از شبکه توزیع کالا در کشور است. حتی رئیس قوه قضایه نیز به مشکلات شبکه توزیع و واکنش نشان داد و گفت: «بر حوزه توزیع کالا و خصوصاً آراق ضروری مردم نیز با همراهی بخش‌های مربوطه، نظارت‌های مستمری را اعمال کنید. در این زمینه، هماهنگی‌ها را با صنوف و اتحادیه‌ها افزایش دهید.»

نظارت نامناسب نهادهای نظارتی بر قیمت‌ها

این روزها برخی کارشناسان ومقامات در واکنش به چالش‌های شبکه توزیع بر کشور، عملکرد دولت را در زمینه نظارت بر شبکه توزیع، مورد نقد قرار می‌دهند. زمینه نظارت بر شبکه توزیع، مورد نقد قرار می‌دهند. در همین راستا، غلام‌رضا شریعتی، نایب‌رئیس فراکسیون نظارت بر نظام تعاون و سهام عدالت مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با یلنا و در پاسخ به این سؤال که «دلایل گرانی کالاهای اساسی در شرایط کنونی چیست؟» گفت: «یقیناً یکی از عوامل اصلی گرانی کالاهای اساسی در بازار و در سطح عرضه، عدم نظارت ناظرین و سازمان‌تعییرات حکومتی در این بخش است.» رئیس مجمع نمایندگان مازندران افزود: «تعجب می‌کنیم که با وجود اینکه تولید به وفور هست

علی قنبری: شبکه توزیع کالا در کشور به شدت ناکارآمد است و اگر کارآمد بود، شاهد افزایش روزانه قیمت‌ها نبودیم. وضعیت به وجود آمده اقتصادی و حاکم شدن شرایط جنگی نیز وضعیت توزیع را ناکارآمدتر کرده است. اکنون برخی توزیع‌کنندگان سودجو از شرایط جنگی، سوءاستفاده می‌کنند و تعهد لازم برای عرضه کالا ندارند که همین عامل گرانی کالاهای اساسی را مضاعف کرده است

گفت و گو

عضو اتاق بازرگانی:

ایران و آمریکا در شرایط باخت – باخت قرار دارند

عضو اتاق بازرگانی معتقد است که بازار جهانی انرژی در صورت شروع دوباره جنگ، نوساناتی به مراتب بیش از گذشته را تجربه خواهد کرد.

حمید حسینی در گفت‌وگو با خبرآنلاین، درباره تحولات بازار

گزارش

خاموشی دیجیتال ۲۰۰۰ شرکت را در معرض ورشکستگی قطعی قرار داد؛

شکل‌گیری بازار سیاه ۱۰ میلیونی برای اتصال به «اینترنت پرو»

بیش از دو ماه از اختلال و کندشدن اینترنت گذشته، اما آنچه بیش از قطعی‌ها خشم عمومی را برانگیخته، ظهور «اینترنت پرو» است.طرحی که به‌جای حل بحران، شکاف طبقاتی در دسترسی به ارتباطات عمیق‌تر کرده و اقتصاد دیجیتال را به‌مرز فرپاشی رسانده است.

به گزارش اقتصاد ۲۴، تصویری که این روزها وضعیت شبکه‌مخابراتی کشور مخابه می‌شود، آمیزه‌ای از بی‌عدالتی و شلختگی مدیریتی است. در حالی که دسترسی اهالی رسانه و خبرنگاران که طبق عرف بین‌المللی باید در صفا اول دسترسی به اطلاعات باشند، تحت عنوان «اینترنت سفید» دچار قطعی‌های مکرر و اختلال شدید شده‌است، پیامک‌های ثبت‌نام «سیم‌کارت پرو» با مهلت محدود، سر از اتحادیه‌هایی در می‌آورد که کمترین ارتباط را با زیرساخت‌های دیجیتال دارند. پیامکارسانی برای «اتحادیه صنف کاشفان و رسته‌های وابسته» که از اعضای خواهد تا تاریخ ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۵ برای دریافت سیم‌کارت پرو ثبت‌نام کنند، نماد بارز این کج‌سلیقگی و آشفتگی است.

این تناقض آشکار، برده از واقعیتی‌گزنده‌بر می‌دارد و این است که سیستم توزیع رانت در ایران حتی در اجرائی تبعیض نیز ناتوان و بی‌برنامه است. وقتی اینترنت ویژه که قرار بود «بایداری خدمات‌حیاتی» را تضمین کند به‌صنفی پیشنهاد می‌شود که ماهیت فعالیتش اساساً وابستگی استراتژیک به پهنای باند بین‌المللی دارد، مشخص می‌شود که هدف نه‌مدیریت بحران، بلکه تبدیل پهنای باند به یک کالای لوکس برای فروش به هر متقاضی ممکن است. این وضعیت در حالی رخ می‌دهد که نتجگان، دانشگاهیان و روزنامه‌نگاران برای یک جست‌وجوی ساده در منابع علمی ارسال یک خبر، پشت‌پشت فیلترینگ تحقیر می‌شوند.

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت

مدرس در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: نظارت بر شبکه توزیع، به خصوص در شرایط جنگی، کار ساده‌ای نیست.

توزیع‌کنندگان زیر بار حرف دولت

نمی‌روند و نفوذ خود سوءاستفاده

می‌کنند. مسلمانان شبکه توزیع کشور نیز رانت و جود دارد و افراد سودجو با استفاده از این رانت، مخالف با مصوبات دولت و به خصوص، شورای نظارت عمل می‌کنند و کالاها را با قیمتی بیش از حد معمول به دست مصرف‌کننده می‌رسانند

بالاتر وارد بازار می‌کنند. این کار باعث به‌هم‌ریختگی قیمت‌ها شده‌است.»

نتیجه آن شده است که بسیاری از واحدهای صنغی خرید خود را کاهش دادند و همین موضوع می‌تواند باعث کاهش عرضه و کمپاب شدن کالاها شود؛ به خصوص در شرایط آتش‌بس فعلی که حفظ زنجیره تأمین کالاهای مصرفی ضروری‌تر از هر زمان مطرح است.

شرکت پخش: قیمت‌ها را

تغییر نمی‌دهیم

در نتیجه اتفاقات پیش آمده، رفسازرین گل، مدیرکل بازرسی خدمات سازمان حمایت، در نامه‌ای به رئیس هیات‌مدیره

باتوجه‌به وضعیت نامناسب معیشت مردم، هرچه قیمت کالاهای اساسی و مصرفی افزایش پیدا کند و هرچه توزیع ناکارآمدتر باشد، فشار بیشتری به مصرف‌کنندگان وارد می‌شود و زندگی آنان در وضعیت نامناسب‌تری قرار می‌گیرد. مهم‌تر اینکه درآمدهای واقعی با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها کاهش می‌یابد و همین امر بر نارضایتی مردم می‌افزاید

گرانی کالاهای اساسی عمدتاً ناشی از وضعیت جنگی کشور است و می‌توانیم از افزایش تقاضا، به‌عنوان یکی از دلایل اصلی گرانی صحبت کنیم.

علی قنبری درباره نقش شبکه توزیع در گرانی کالاهای مصرفی، اظهار داشت: اگر بخواهیم به‌صورت مشخص بر نقش شبکه توزیع در افزایش قیمت کالاها تأکید کنیم، باید شبکه توزیع بتواند کالاهای اساسی را با قیمت ثابت عرضه کند و به‌دست‌مصرف‌کننده برساند. اما متأسفانه اکنون برخی توزیع‌کنندگان سودجو از شرایط جنگی، سوءاستفاده می‌کنند و تعهد لازم را برای عرضه کالا ندارند که همین عامل گرانی کالاهای اساسی را مضاعف کرده‌است.

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس درباره شبکه توزیع کشور، تصریح کرد: شبکه توزیع کشور بسیار نامناسب عمل می‌کند و کالاها به‌نوع‌نامناسبی به‌دست مصرف‌کنندگان نمی‌رسد و همین دلیل، در این روزها شاهد افزایش قیمت‌ و گرانی کالاهای اساسی و مصرفی هستیم و همین باعث بدتر شدن اوضاع مصرف‌کنندگان می‌شود.

تخطی شبکه توزیع از مصوبات دولت

به گفته قنبری، شبکه توزیع کالا در کشور به شدت ناکارآمد است و اگر کارآمد بود، شاهد مشکلات کنونی نبودیم. وضعیت به‌وجود آمده اقتصادی و حاکم شدن شرایط جنگی باعث شده است که وضعیت توزیع ناکارآمدتر نیز بشود.

او مطرح کرد: دولت و به خصوص وزارت جهاد کشاورزی، باید بتوانند کنترل لازم را بر شبکه توزیع اعمال کنند و طوری عمل کنند که افزایش قیمت‌ها به‌حداقل برسد. این تحلیلگر مسائل اقتصادی درباره اینکه «چرا دولت‌ها عموماً در نظارت بر شبکه توزیع شکست می‌خورند؟»، پاسخ داد: نظارت بر شبکه توزیع، به خصوص در شرایط جنگی، کار ساده‌ای نیست. اکنون مصرف‌کنندگان نیز خواهان شبکه توزیع بهتری هستند اما توزیع‌کنندگان گران‌ریز بار حرف دولت نمی‌روند و از نفوذ خود سوءاستفاده می‌کنند.

او مطرح کرد: دولت و به خصوص وزارت جهاد کشاورزی، باید بتوانند کنترل لازم را بر شبکه توزیع اعمال کنند و طوری عمل کنند که افزایش قیمت‌ها به‌حداقل برسد. این تحلیلگر مسائل اقتصادی درباره اینکه «چرا دولت‌ها عموماً در نظارت بر شبکه توزیع شکست می‌خورند؟»، پاسخ داد: نظارت بر شبکه توزیع، به خصوص در شرایط جنگی، کار ساده‌ای نیست. اکنون مصرف‌کنندگان نیز خواهان شبکه توزیع بهتری هستند اما توزیع‌کنندگان گران‌ریز بار حرف دولت نمی‌روند و از نفوذ خود سوءاستفاده می‌کنند.

او در پایان درباره وضعیت مردم در سایه گرانی روزهانه و جنگ، تأکید کرد: باتوجه‌به وضعیت نامناسب معیشت مردم، هرچه قیمت کالاهای اساسی و مصرفی افزایش پیدا کند و هرچه توزیع ناکارآمدتر باشد، فشار بیشتری به مصرف‌کنندگان وارد می‌شود و زندگی آنان در وضعیت نامناسب‌تری قرار می‌گیرد. مهم‌تر اینکه درآمدهای واقعی با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها کاهش می‌یابد و همین امر بر نارضایتی مردم می‌افزاید.

مردم خود در مورد تورم صحبت می‌کنند و بارها از جنگ فعلی به‌عنوان جنگی که از آن مان‌نیست، یاد کرده‌اند. از آن طرف خردآم‌ها هم زمان می‌شود با برگزاری جام جهانی و پایان وضعیت خاورمیانه، پروازهای زیادی لغو خواهند شد و این بازی‌ها دچار مشکلاتی می‌شود. ضمن این که در آمریکا هم نزدیک به ۴۰ درصد رسیده که نسبت به یک هفته گذشته ۲۰سنت افزایش داشته‌است.

به گفته حسینی، اگر دوباره حملات نظامی آغاز شود و جنگ راز و سرگریزند، به‌سرعت بازار جهانی دچار جهش می‌شود و شدت افزایش قیمت‌ها و کاهش رشد اقتصادی بیشتر می‌شود. بحران انرژی امروز با یک جنگ تازه به‌شدت قتم خواهد افتاد.

او تأکید کرد: برنده اصلی این جنگ روسیه است که توانسته با خیال راحت نفت خود را گران‌تر و بیشتر بفروشد و هم‌زمان از فرصت به‌دست آمده در جنگ با او کرین استفاده کند. حسینی درباره رفتار چین نیز عنوان کرد: چینی‌ها شروع کردند بخشی از ذخیره استراتژیک نفت خود را به پالایشگاه‌های خودشان می‌فروشدند. گفته می‌شود چیزی در حدود ۱.۵ میلیارد بشکه از ذخایر استراتژیک را به پالایشگاه‌ها دادند تا تحت تأثیر جنگ خاورمیانه اقتصاد چین دچار مشکلات بیشتری نشود. چین نسبت به دیگر متحدان آمریکا یعنی اروپایی‌ها با از این خود را آماده‌تر و «برخوردار است» بیندین وضعیت مصداق بارز گران‌فروشی و سوءاستفاده از شرایط بحرانی است که سازمان‌های نظارتی چشم‌ان خود را بر آن بسته‌اند.

در بخش خسارت مالی این وضعیت، آمارها نشان‌دهنده است: رئیس اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی هشدار می‌دهد که حدود ۲۰۰۰ شرکت در کشور تنها بین یک تا دو ماه تاب‌آوری دارند و پس از آن با ورشکستگی قطعی روبه‌رو خواهند شد. افت فروش در برخی پلتفرم‌ها به ۴۰ تا ۷۰ درصد رسیده و اعتماد سرمایه‌گذاران به کلی از بین رفته‌است. مسئله تنها یک اختلال فنی نیست؛ بلکه «فایش‌بینی پذیری» به‌ساختار اقتصاد ایران نیز شوق شده‌است. سرمایه‌گذاری که نمی‌داند فردا صبح کر که در دیجیتال کسب‌وکارش با پایان خواهد بود باخیر، عطای فعالیت در این بازار را بقلایش می‌بخشد.

این وضعیت باعث تغییر رفتار مصرف‌کنندگان نیز شده‌است. بخشی از مردم از ترس اختلالات دائمی دوباره به سمت خرید سنتی بازگشته‌اند و اعتماد به خرید آنلاین به‌شدت آسیب دیده‌است. نکته جالب اینجاست که حتی طرفداران طرح‌های اختصاصی هم اعراف می‌کنند که «اینترنت پرو» به‌تنهایی کافی نیست، اگر ورودی بازار یعنی دسترسی کارگران عمومی قطع باشد، حتی در صورت فعال بودن زیرساخت‌های فروشنده، چرخه اقتصاد دیجیتال مختل می‌ماند. در واقع، کسب‌وکارها در یک جزیره منزوی قرار گرفته‌اند که اگر چه خودشان به شبکه وصل هستند، اما مشتربان‌شان در پشت دیوارهای فیلترینگ گم شده‌اند.

خبر اقتصادی

صندوق بین‌المللی پول:
اقتصاد جهان

در انتظار بدترین شرایط است

مدیرعامل صندوق بین‌المللی پول هشدار داد: در صورت تداوم جنگ علیه ایران، اقتصاد جهان در انتظار بدترین شرایط است. به گزارش تسنیم، کریستالینا جوروژیوا در شنبه ۱۴ اردیبهشت در همایشی که مؤسسه «میلکن» برگزار کرد درباره نفع‌ت ۱۲۵ دلاری، هشدار داد. او افزود: سناریوی خوش‌بینانه قبلی صندوق که بر اساس آن جنگ تأثیر جزئی بر رشد اقتصادی و افزایش محدود قیمت‌ها خواهد داشت، دیگر قابل اتکانیست و سناریوی معکوس و نامطلوب در حال حاضر به‌عنوان سناریوی اصلی مطرح است. در سنار یوبدبینانه، رشد اقتصادی جهان تا استانه ر کود جهانی (حدود ۲ درصد) کاهش می‌یابد و تورم جهانی از سطح حدود ۴،۴ درصد در سناریوهای معمولی به بالای ۶ درصد جهش خواهد کرد.

■ ■ ■

دلار تا ۱۷۹ هزار تومان ریزش کرد!

با وجود انتظارات برای افزایش قیمت‌ها سه‌شنبه ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۵ بازار شاهد افت غافلگیرکننده قیمت‌ها بود. اسکنا س دلار با ریزشی سنگین از سقف ۱۹۰ هزار

تومان عقب‌نسنینی کرد و به ۱۷۹ هزار تومان رسید. به گزارش مهر، نکته قابل تامل در این ریزش سنگین، تقارن آن با اوچ‌گیری تنش‌ها در تگره رمز در ساعات پایانی روز گذشته و اخباری مربوط به پایان آتش‌بس بوده: اتفاقی که در حالت عادی می‌توانست به‌عنوان یک محرک صعودی قدرتمند برای بازار ارز عمل کند، اما بازار واکنش معکوسی از خود نشان داد.

■ ■ ■

رئیس کل بانک مرکزی:
سوءاستفاده بازارها از شرایط جنگی

جمع می‌شود

رئیس کل بانک مرکزی وعده داد: بازارها تحت تأثیر التهابات جنگی است، اما شرایط به‌تدریج کنترل می‌شود. به گزارش یلنا، عبدالناصر همتی که در اجتماع شبانه مردمی شرکت کرده بود، با اشاره به نابسامانی‌های اخیر در برخی بازارها اظهار کرد: عده‌ای از شرایطی که در بی‌جنگ به‌وجود آمده‌است، سوءاستفاده می‌کنند، اما مدیریت لازم برای کنترل اوضاع در حال انجام است و این وضعیت جمع خواهد شد. او درباره افزایش قیمت‌ها قبل جنگ هم گفت: بله، قبول دارم، به‌خاطر فشار تحریم بود. ان‌شاءالله با مقاومتی که مردم نشان دادند به‌تدریج شاهد موفقیت کشورمان خواهیم بود.

■ ■ ■

رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات اتاق بازرگانی:
بستر برای پایداری اینترنت در شرایط

مختلف کشور فراهم شود

رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق بازرگانی ایران تأکید کرد: کشور نیازمند ایجاد بستر پایدار در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و اقتصاد

دیجیتال است که در شرایط مختلف دستخوش تغییر نشود. به گزارش ایران‌نا، علی مسعودی در نشست کمیسیون فوا، با اشاره به گذشت بیش از ۶۰۰ روز از قطع گسترده اینترنت بین‌المللی، تأکید کرد: اینترنت فقط یک سرویس جانبی نیست، بلکه یکی از زیرساخت‌های حیاتی برای کسب‌وکارهاست. همان‌طور که زیرساخت‌های فیزیکی برای کارخانه‌ها حیاتی هستند، بستر ارتباطی نیز برای اقتصاد دیجیتال حکم‌جان را دارد. قطع ارتباط امروز، به‌معنای توقف تولید، از دست رفتن فرصت‌های آزاوری و عدم توازن اقتصادی است.

■ ■ ■

وزیر جهاد کشاورزی:
بدهی واردکنندگان کالاهای اساسی

به طول کامل تسویه شد

وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد: به‌هیچ‌کدام از واردکنندگان و تأمین‌کنندگان کالاهای اساسی بدهی ارزی نداریم. به گزارش تسنیم، غلام‌رضا ضاوری قول داده‌است: ماه‌مطالبات تأمین‌کنندگان از زیرساخت‌های پیگیری شده‌است؛ نخست مطالبات سنوات گذشته اخیر کالاهاست که با اصلاحات ارزی از دی‌ماه سال گذشته، هر کالای وارداتی پس از اظهار در مبادی ورودی کشور، فوراً به بانک مرکزی معرفی می‌شود تا راز آن پرداخت شود.

■ ■ ■

دبیر کمیسیون حقوقی کانون بانک‌ها:
هزینه چاپ اسکناس

بیشتر از ارزش آن است

دبیر کمیسیون حقوقی کانون بانک‌ها چالش‌های جدی نظام بانکی در مواجهه با تورم، نقدینگی و نوسانات ارزی را تشریح و تصریح کرد: تا زمانی که بانک مرکزی منابع

لازم را تریق نکند، بانک‌ها در پرداخت تسهیلات تکلیفی، مشابه شرایط عادی نخواهند بود. به گزارش ایسنا، علی نظافتیان درباره سیستم‌های مربوط به چاپ اسکناس‌های خرد و چک پول‌ها گفت: واقعیت این است که هزینه چاپ و نشر برخی اسکناس‌های خرد از ارزش اسمی آن‌ها فراتر رفته که این موضوع باعث می‌شود تولید اسکناس‌های کوچک جلوگیری شود. بانک مرکزی با مدیریت توزیع این اسکناس‌ها، به دنبال هدایت مردم به سمت بانکداری الکترونیک است.

■ ■ ■

کارشناس ارشد انرژی:
صنعت نفت

به شدت نیازمند نقدینگی است

یک کارشناس ارشد حوزه انرژی مطرح کرد: نفت چرخ اقتصاد کشور را می‌چرخاند و محور اصلی گردش تمام صنایع و اقتصاد به نفت وابسته است اما خود این صنعت نیز برای زنده نگاه داشتن اقتصاد کشور به منابع مالی و سرمایه‌نیاز دارد تا علاوه بر حفظ تولید، از توسعه میادین نیز بازماند. حسینی در گفت‌وگو با یلنا، تأکید کرد: اکنون مشکل فنی در روند تولید جاه‌های نفت دیده نمی‌شود، اصولاً مشکل صنعت نفت توسعه است. مادر دو بخش توسعه مشکل زیادی داریم که باید به آن پرداخته شود تا بتوانیم نفت را به میزانی که صادر می‌کردیم و حجمی که باید صادر داشته باشیم، حفظ کرده و بیش‌بیش بریم.